

AKAİD-İ NESEFİ

AKAİD-İ NESEFİ

İslam'a göre eşyanın varlığı bir gerçektir. Ve ilim bu eşya gerçeğine nüfuz eder.

Alem bütün kısımlarıyla sonradan yaratılmıştır. Alem, yoktan var edilmiştir, ve zamanı gelince yok olacaktır. O halde Alem, ayan ve arazdır.

Ayan, zatıyla kaim olan şeydir. Ya mürekkebe olur ki cisimdir. Yahut cevher gibi gayrı mürekkebe olur ki bölünmez en küçük parçadır.

Araz, renkler (kımlıdama, durma, birleşme ve ayrılmadan ibaret olan) kevnler, tadlar, kokular gibi kendi zatıyla kaim olmayan cisim ve cevherlerde sonradan ortaya çıkan sıfatlardır.

Yaratılmışlar için ilim kaynakları üçtür:

1. Selim hisler (Beş duyu): İşitmek, görmek, koklamak, dokunmak ve tatmaktır. Bu beş duyu fonksiyonlarının icab ettirdiği hissi duyarlar.
2. Akıl: Akıl ile ilk bakışta hasıl olan bilgi zaruri bilgidir.
3. Doğru haberdir bu da iki çeşittir;
 - a. Mütevatir: Yalan üzerine ittifakları düşünilemeyen bir toplumun naklettiği haberdir. Bu haber çeşidi de zaruri olarak bilgiyi icabettirir.
 - b. Mucize ile risaleti sabit olan rasulün haberi. Bu da istidlali ilmi meydana getirir. Rasulün haberi ile sabit olan bilgi katiyyet ve gerçeklik hususunda, tevatürle sabit olan bilgi gibidir.

İslama göre ilham; bir şeyin sıhhatini bilme sebeplerinden değildir.

İman; Allah indinden gelen şeyleri kalb ile tasdik ve dil ile ikrardır.

Ameller artar ama; inanılması gerekli şeyler bakımından iman artmaz ve eksilmez.

Dili ile ikrar ve kalbi ile tasdik eden kulun "Ben muhakkak mü'minim" demesi doğrudur. Onun "Ben inşAllah mü'minim" demesi doğru değildir.

İman ve islam birdir.

Bir kimse said iken şaki, şaki iken said olabilir. Bu, fertte saadet ve şekavet halinin değişmesidir. Bu ferdin saadet ve şekaveti yarattığı manasına gelmez. Çünkü bunların yaratılması Allanın sıfatlarındandır. Allah ve sıfatlarında değişiklik olamaz.

Alemi yoktan Yaratana Allah'tır. O Allah ki öncesiz diri, kadir, alim, işiten, gören, dileyen, murad edendir. Allah araz değildir. Cisim değildir. Cevher değildir. Suret ve şekil değildir. Mahdud değildir. Bir şeyin cüzü ve parçası değildir. Birleşik veya sınırlı değildir. Cins ve keyfiyet ile vasıflanamaz. Mekandan münezzehtir, üzerinde zaman cereyan etmez. Ona hiç bir şey benzemez. İliminden kudretinden hiçbirşey hariç değildir.

Allanın ezeli ve zati zatıyla kaim sıfatları vardır. Bu sıfatlar zatının aynıda değildir, gayrı da değildir.

Allahın ezeli sıfatları ilim kudret, hayat, kuvvet, işitmek, görmek, irade, meşiyet, fiil, halketmek, rızıklandırmak ve kelamdır.

Allah kelam sıfatıyla konuşur. Kelam harf ve sesler cinsinden olmayıp, Allah'ın ezeli bir sıfatıdır. Allah bu kelam sıfatıyla kelam edici, emredici, nehyedici ve haber vericidir.

Allah'ın kelamı olan Kuran mahluk değildir.

Allah'ın kelamı olan Kur'an mushaflarda yazılı ve kalblerimizde manalarıyla mahfuzdur. Dillerimizle okunur. Kulaklarımızla duyulur. Fakat bunlara hulûl etmez (girmez).

Tekvin, Allah'ın ezeli bir sıfatıdır. Tekvin; alemi ve onun parçalarından her birini tayin ettiği vakitte icad etmesidir. Tekvin sıfatı, bize göre yaratılan şeylerden ayrıdır.

İrade Allah-ü Teâlâ'nın ezeli bir sıfatıdır.

Allahı görmek aklen caiz, naklen vacibtir. Allah görülür. Fakat bu görme bir mekanda bir yönde bir ışık yardımı ile değildir. Görenle Allah arasında da bir mesafe bahis mevzu değildir.

Kullarının bu fiillerinin hepsi; Allah'ın iradesi, dilemesi, hükmü ve kazası iledir. Ancak kullar için ihtiyari fiiller vardır. Bu fiiller dolayısıyla sevap kazanır yada cezalandırılırlar.

Kulların yaptığı iyi ve güzel amellerde Allah'ın rızası vardır. Fenâ fiillere ise Allahın rızası yoktur.

İstitaat (kulun gücü), ferdin fiili ile başlar ve fiilin bitmesi ile sona erer. Kula verilen bu güç fiili yapan kudretin ta kendisidir.

İstitaat sebeplerin, alet ve azaların salim olmasıyla mümkündür. Allah, kulun güç yetiremeyeceği şeyleri teklif etmez.

İnsanın darbelenmesinin hemen akabinde, dövülende meydana gelen elem ve acı, vuruş akabinde camın hemen kırılması ve buna benzer şeylerin hepsi Allah'ın yarattıklarıdır. Bu neticeleri meydana getirmekte kulun kudreti yoktur.

Allah, dilediği kimseyi sapıklıkta, dilediğini de hidayette kılar.

Allah-kulları için sadece hayırlı olanı yaratmalıydı denmez.

Allah kendisine Őirk koŐanı affetmez.

Őirkten gayrı dilediği kimsenin büyük ya da küçük günahlarını bađıŐlar.

Haram kılınmıŐ Şeyler de rızıktır.

Helal olsun haram olsun herkes kendi rızkını yer. Bir insanın kendi rızkını yememesi ya da bir başkasının, onun rızkını yemesi düşünülemez.

Melekler Allah'ın kulları olup O'nun emriyle hareket ederler. Erkeklik ya da diŐilikleri yoktur. Allah'ın peygamberlerine inzal etmiŐ olduğu kitapları vardır. Bu kitaplarda emir, nehiy, mükafat ve azabını beyan etmiŐtir.

Rasullerin gönderiliŐinde hikmetler vardır.Allah,beŐer içinden bazılarını, beŐeriyete müjdeleyici ve korkutucu rasuller olarak göndermiŐtir. Bu rasuller insanlara din ve dünya iŐlerinden muhtaç oldukları her Őeyi açıklamıŐlardır. Allah Peygamberleri tabiat kanunlarını yırtan mucizelerle teyid etmiŐtir. Peygamberlerin ilki Hz. Adem ve sonuncusu Hz. Muhammeddir. Peygamberlerin sayılarının ne olduğu hususunda münakaŐa etmemelidir zira Allah buyurmuŐtur ki: "Andolsun ki senden evvel de peygamber gönderdik. Onlar içinde sana kıssalarını bildirdiklerimiz de var." Eđer adet zikredilirse zikredilen adetten fazla peygamber gelmiŐse onlar inkar edilmiŐ, zikredilen adetten az peygamber gelmiŐse peygamber olmayanlara peygamberlik izafe edilmiŐ olur.

Peygamberlerin hepsi Allah'tan aldıklarını tebliğ etmiŐler ve haber vermiŐlerdir. Peygamberler sadıktırlar ve nasihat edicidirler.

En efdali Hz.Muhammeddir.Peygamberlerin ve hayırlı kimselerin büyük günah iŐlemiŐ olanlara da Őefaath edecekleri (Ayet ve hadislerle) sabittir.

Kul kendisinden emir ve yasakların kalkacağı bir duruma ulaşamaz.

BeŐerin rasulleri meleklerin rasullerinden daha efdaldır. Meleklerin rasulleri de peygamberler hariç tüm beŐeriyetten daha efdaldır. Müminlerin umumu ise Meleklerin umumundan efdaldır.

İnsanların en efdali, Peygamberimizden sonra, Hulefa-i RaŐidîn'dir.

Sahabeler ancak hayırla yad edilir.

Peygamberin cennetle müjdelediği aşere-i mübeşşerenin cennete gideceklerine şahadet edilir.

Hz. Muhammed'in kıyamet alametlerinden olarak; Deccal'in, Dâbbet'ül Arz'ın, Ye'cüc ve Me'cüc'ün çıkması, Hz. İsa'nın gökten inmesi ve güneşin batıdan doğması hakkında verdiği haberler haktdır.

Öldürülen de eceliyle ölmüştür. Ölüm de hayat gibi bir varlıktır.

Kafirlere ve müminlerden bazı günahkarlara kabir azabı, itaatkarları kabirde nimetlendirmek, Münker ve Nekir'in sualı, kitab ve sünnetle sabittir.

Öldükten sonra dirilmek haktdır.

Amellerin ölçülmesi haktdır.

Ahirette kula verilecek olan kitab haktdır.

Ahirette Allah'ın kuluna sual sorması haktdır.

Kevser havuzu haktdır.

Sırat köprüsü haktdır.

Cennet ve cehennem haktdır. Yaratılmışlardır el an mevcutturlar.

Cennet ve cehennem sonsuzdur. Yok olmazlar ve içindekiler de yok olmayacaktır.

Dirilerin ölümler için dua etmelerinde ve onlar için sadaka vermelerinde ölümler fayda vardır. Allah dualara icab eder ve hacetleri bitirir.

Ümmetinden biri için zahir olan keramet Rasüller için mucizedir. Bu kerametle bu müminin veli olduğu anlaşılır.

Veli, ancak rasulün risaletini tasdik eden, tam inanan ve dinin emirlerini harfiyyen tatbik eden kimselerdir. Veliler nebiler mertebesine ulaşamazlar.

Müslümanların imam seçmeleri şarttır.

İmametin şartları şunlardır.

- İmamın zahir olması gerekir.
- Muntazar yani gelmesi beklenen bir imam kabul edilemez.

- İmam, Kureyş'ten olmalıdır. Ancak Haşim ve Ali oğullarına has değildir.
- İmamın zamanın en faziletlisi olması gerekli değildir.
- İmam, tam ve kamil bir idareci olmalıdır.
- İmam siyaseti bilmelidir.
- Ahkamı tenfize, hudutları muhafazaya ve mazlumun hakkını müdafaaya kadir olmalıdır.

İmamın vazifeleri şunlardır:

- Ahkamı tenfiz.
- Haddleri ikame
- Askeri teçhiz.
- Sadakaları toplamak.
- Hırsız ve yol kesenleri kahretmek.
- Cuma ve Bayram namazlarını kıldırmak.
- İnsanlar arasında vuku bulan ihtilafları halletmek.
- Hakların isbatına vesile olan şahadetleri kabul etmek.
- Velisi olmayan küçükleri evlendirmek.
- Ganimetleri taksim etmek.
- Ve bunlara benzer diğer vazifeler

İmam günahkar oluşu ve zulmü sebebiyle azledilemez.

İnsanı küfre götüren haller şunlardır:

- Naslar zahirleri üzere hamlolunurlar. Bunlarm zahirlerinden vaz geçip batın ehlinin iddia ettiği gibi manalara sapmak
- Nassları reddetmek.
- İster büyük olsun ister küçük olsun günahı helal saymak.
- Şeriat ile alay etmek.
- Allah'ın rahmetinden ümit kesmek.
- Allah'ın gazabından emin olmak.
- Gaybtan haber verdiği haberi ile o kahini tasdik etmek.

Allahın elçisi Hz.Muhammedin uyanıkken şahsı ile semaya ve sonra yüce makamlardan Allahın dilediği yere miracı haktır.

Müctehid bazan hata bazan isabet eder.